

govoriti u odbranu samo jedan od njih u ime sviju, ali njegov govor može trajati najviše 15 minuta.

§ 71. I kazna oduzimanja reči i kazna isključenja sa sednice skupštine biće uvek zabeležena u zapisnik skupštine. Kazna isključenja povlači gubitak dnevnice za vreme isključenja.

§ 72. Ako sednica postane burna, predsednik će najpre opomenuti delegate, da će prekinuti sednicu, ako se mir ne povraća. Ne bude li takva opomena umirila delegate toliko, da se rasprava može mirno sasušati, predsednik može prekinuti sednicu za neko

vreme. Po isteku toga vremena sednica se ponovo otvara.

Ako se na istoj sednici ponovi nered, predsednik će istu zaključiti i zakazati iduću sa starim dnevnim redom u određeno vreme.

U toj novoj sednici će se na prvom mestu pre svega i bez ikakve diskusije rešavati o predlogu predsednika, ako bi ga bilo, i o prozvozkovačima nereda na prošloj sednici. Predsednik može dopustiti ovima da se dotični opravdaju ili objasne svoj postupak.

Odluke koje važe za delegate važe analogno i za sve punopravne članove skupštine.

(Dalje prihodnjić.)

Splošne vesti

UCITELJSTVU IN GG. NADZORNIKOM DRAVSKE BANOVINE!

Aktualno postaja vprašanje učnih načrtov za osnovne in tudi za višje narodne šole.

Novi učni načrt za osnovne šole, ki še ni stopil v veljavo, ste dobili vsi v proučevanje, nekatere šole so dobile tudi nalog, da ta načrt preizkusijo v praksi kot poizkusne šole. Gg. nadzorniki so prejeli svoječasno v roke tudi projekt instrukcij k učnim načrtom. Učni načrt za višje narodne šole je bil objavljen v 8. številki »Prosvetnega Glasnika« leta 1932, ter je izšel tudi v slovenski izdaji.

Obračam se do gg. nadzornikov, do tovarišev in tovarišic gori omenjenih poizkusnih šol in do vseh učiteljev in učiteljic dravske banovine, ki so se poglabili v novi učni načrt za osnovne šole, da izrazijo svoje mišljenje in svoja opazovanja ter predložijo konkretne predloge v tem pogledu.

Istotako naj vsakdo navede konkretne predloge in načelna stališča, ki bi jih bilo treba vnesti v instrukcije in navodila za izvajanje učnega načrta z ozirom na naše potrebe in razmere. Te instrukcije so važne in aktualne, ker bodo obvezne za vse šole in bo potom njih regulirano izvajanje učnega načrta. Z njimi je treba predvideti izvajanje načrta po poedinih krajevnih potrebah z ozirom na dosedanj razvoj šolstva v poedinih predelih države.

Enako aktualna postaja revizija začasnega učnega načrta za višje narodne šole, ki ga imate sedaj že drugo leto v praksi na preizkušnji od eno- do osemrazrednice, tako, da se lahko že na podlagi prakse o njem izrazite. Posebne važnosti je preosnova tega načrta za dravsko banovino, kjer ima vsaka šola tudi oddelke višje narodne šole in ker posebno za dravsko banovino ni vseno, kako se preuredi učni načrt za višje narodne šole.

Predvsem je treba ta načrt spraviti v sklad z načeli, ki so izvedena v novem učnem načrtu za osnovne šole ter je treba načrt za višjo narodno šolo preurediti, da bo organska celota z novim učnim načrtom za osnovno šolo.

Nadalje bo treba izvesti redukcijo učnega gradiva, v kolikor preobremenjuje zmognosti otroka na poedinih starostnih stopnjah (šolskih letih) ter gradivo absolutno preusmeriti v smer življenjskih potreb naroda tako, da bo višja narodna šola lahko v najtesnejši organski zvezi z gospodarskimi, kulturnimi in socialnimi problemi in potrebami poedinih krajev.

Z učnim načrtom za višje narodne šole je treba izvesti zamisel §§ 8., 42. in 44. zakona o narodnih šolah. Z njim je treba rešiti problem iz § 44. z. o n. š. in možnost, da se pouk prilagodi življenjskim potrebam v kraju, kjer se šola nahaja. Rešiti pa je tudi problem, da se bo v višji narodni šoli razvijala misel za kmetijstvo, za obrt in trgovino, kjer je to treba.

Urediti je treba tudi problem, do katere stopnje (šolskega leta) se izvede koncentra-

cija predmetov, kakor je predvidena v novem načrtu za osnovne šole in na kateri stopnji se prične izvajati diferenciacija učnih predmetov, ki jih predpisuje kot samostojne predmete § 42. zak. o nar. š. in je s tem poudarjeno in poglobljeno razvijanje smisla za kmetijstvo, obrt ali trgovino pri pouku.

Diferenciacija gradiva in učnih ur z ozirom na eno-, dve- do sedemrazrednice se bo izvedla kasneje in to nima zveze z dosedanjim delom na učnih načrtih. Za enkrat gre za gradivo popolne osnovne in popolne višje narodne šole t. j. naše prejšnje popolne osemrazrednice v smeri kmetijskega, obrtnega ali trgovskega tipa višje narodne šole odgovarjajoče našim potrebam.

S tem učnim načrtom bo pa tudi regulirano razmerje med višjo narodno in meščansko šolo, ki se pa nikdar ne sme urediti na škodo višje narodne šole, kot osnove obveznega osemletnega šolanja in se ne sme pri reševanju tega problema gledati samo na mesta in večje kraje z meščanskimi šolami, temveč na podeželsko vas, ki je istotako upravičena na podlagi osemletne šolske primerne višje narodne šole, kakor mesto in večji centri.

Do vseh gori omenjenih se obračam tudi v pogledu višje narodne šole in njenega začasnega učnega načrta, da izrazijo svoje mišljenje in konkretne predloge, tako v pogledu izpremembe sedanjega načrta, kakor v pogledu instrukcij in navodil, ki bi jih bilo treba predpisati za izvajanje učnega načrta za višje narodne šole s posebnim ozirom na razmere in ureditev šolstva v dravski banovini.

Dajem priliko vsem, ki so dobre volje in so voljni sodelovati pri izgraditvi naše šole, ker sedaj je zadeva nujna in aktualna in je sedaj čas, da kujemo. Da nas čas ne prehití, je najskrajnejši termin do 5. marca.

Ivan Dimnik.

— Nov minister za prosveto, Za ministra prosvete je bil postavljen dr. Ilija Šumenković, ki je dne 28. jan. t. l. prevzel posle ministarstva prosvete.

— Praktični učiteljski izpiti v poml. roku se bodo začeli na drž. učiteljski šoli v Mariboru, dne 11. aprila 1934. — Redno opremljene prošnje (zrel. diploma in izvirniku!) naj se dostavijo po uradni poti (šol. uprav., sresko nač., kr. banska uprava, drž. učit. šola) komisiji v roke najkasneje do dne 1. aprila 1934. Na izpit pripuščeni kandidatje(tinje) naj se javijo v sredo, dne 11. aprila 1934 ob 8. uri zjutraj v rav. pisarni drž. učit. šole v Mariboru. Prvi pismeni izpit se začne istega dne ob 8. uri zjutraj.

V Mariboru, dne 5. februarja 1934.

Predsednik: I. Kadunc.

— Šolska mladina in zadruga. Ze 1. 1929. je bila osnovana na beograjski učiteljski šoli šolska zadruga, ki se je kot redna zadruga vpisala tudi v »Glavni savez srbskih zemljoradničkih zadruga«. Člani te zadruge so vsi dijaki, ki jim zadruga po znižani ceni nabavlja vse učne pripomočke. Vsak zadržnik

45.000 naših bratov in sestra, ki nimajo sreče, da bi jih gojila jugoslovska mati v svojem naročju.

Vezi med šolo in domom se vneto predejo po vsej naši državi. Prav močno roditeljsko organizacijo imajo starši ene zagrebške dece, ki poseća osnovno šolo Kralja Petra, koder je za šolskega upravitelja tudi nam dobro znani tov. Jovan Milojević. Na občnem zboru društva je podal tov. Milojević prav bogat pregled dela v preteklem letu. V glavnem je obstajalo delo v nacionalno-jugoslovske v zvezi ter socialnem skrbstvu. Skrbeli so s šolsko kuhinjo za prehrano siromašne dece. V Skradu in v Selcih so imeli štiri počitniške kolonije. Mestno načelstvo je zgradilo za učence te šole v Svetosavski menzi kopališče. V tej menzi pa prejema hrano tudi 50 siromašnih otrok. Sklenjeno je bilo, da bodo tudi roditelji prirejali z učitelji skupne ekskurzije, in to z namenom, da se čim bližje spoznajo. Novemu odboru »Šole in doma« predseduje g. Stanoje Mihaldžić, šef policije. V odboru pa so tudi mnoge ugledne osebnosti. Med drugim ga. Vera Perovićeva, soproga bana savske banovine.

Českoslovaškim šolnikom delajo mnogo prijavljene otroci tistih staršev, ki jih silijo poklic, da hodijo po svetu s trebuhom za kruhom. To so potujoči umetniki, godbeniki in komedijanti. Vseh je nad 5000 družin. Mnoge skupine imajo s seboj tudi svojo stalno služinčad. Vprašanje šolanja dece potujočih družin je stopilo zadnje čase v resen položaj. Oblastva žele, da imajo tudi ti otroci svoje stalne šole, ki jih naj vzgojijo v dobre in poštene državljane.

vplača delež, ki znaša 10 Din. Na koncu vsakega leta razdeli zadruga ves čisti dobiček med članstvo. Ta zadruga ima dvojen pomen. Vsi dijaki prejema po znatno znižani ceni knjige in druge potrebščine, obenem pa se vsi bodoči učitelji že na učiteljsko seznanijo s poslovanjem zadrug. — Ta zadruga pa je v poslednjem času prevzela iniciativo za ustanovitev šolskih zadrug na vseh beograjskih šolah in ker ima že lepe uspehe, bo najbrže tudi s tem novim korakom uspeša.

— Iz novega finančnega zakona. Po časopisnih vestih je v čl. 17. osnutka novega fin. zakona za proračunsko leto 1934-35. pooblastilo za fin. ministra, da more kot izredno davščino zvišati uslužbenški davek za 1% vseh dohodkov tistih uslužbencev, ki so temu davku podvrženi. Izvzeti naj bi bili od zvišanja orožniki, graničarji, podčastniki in upokojenci s pokojninami, ki so bile odmerjene po zakonih, veljavnih pred 1. sept. 1923. Razen teh drž. uslužbencev naj bi bili izvzeti še od zvišanja uslužbenškega davka dnevničarji in nekvalificirani ročni delavci ter hišna služinčad.

TOVARIŠU HIMI V SPOMIN!

In zopet je razprostrl smrtni angel svoja krila. Njegov tihi neslišni let je bil tokrat namenjen našim vrstam. Strupen, leden dih je prešinil srce našega tovariša, borečega se s tužno Morano. In zmagala si Morana ter uničila tovariša Aleksandra sredi najboljših let. Tovariš, komaj si začel živeti in že so se zaprle tvoje veke za vedno. Poletela je tvoja duša v nebeške višave k očetu, ki ti bo gotovo milostni sodnik, kajti sejai si na zemlji ljubezen v mlada srca. Bil si najljubeznejši tovariš, drag in iskren prijatelj. Kdor te je poznal, te je vzbujal, moral te je vzbujati, kajti tvoje ljubezni polno srce ni poznalo sovraštva. Sredi dela v cvetu mladosti te je iztrgala smrt tvojim dragim, očetu, materi, bratom, sestram. Iztrgala te je nemila usoda iz naših vrst, ki si jim do slednjega diha stal ob strani kot borec resnice in sejalac vsega dobrega, plemenitega. Dolgo ne boš pozabljen, dragi tovariš, v naših srcih. Spominjali se te bomo v tihih molitvah, tebe sejalca ljubezni, ki si se preselil na nebeške poljane. Pretreslo, presunilo nas je poročilo o tvoji prerani smrti. Kdo bi si mislil, da bo tvoje plemenito srce, polno najlepših sanj, ugasnilo tako nenadoma. Pred dobrima dvema tednoma sva še v živahnem pomenku sedela v vlaku. Videla sva se poslednjikrat. Kratko, mnogo prekratko je bilo tvoje življenje, da bi dovršil načrte, ki si jih nosil v svojem plemenitem srcu. Spavaj sladko, dragi tovariš, Sokol, na poljani Morane, sredi tihih, nemih bratov in sestra, snivajočih večno spanje. Utihtal je tvoj glas, tvoja sladka pesem, ki je razsvetljevala naša srca, pesem, ki se je spominja vsakdo, kdor te je poznal. Umirilo se je srce, ki se je gredo v morju ljubezni. Vsi, ki smo te poznali in ljubili, ti kličemo slednji sokolski pozdrav: Zdravo, dragi tovariš Aleksander!

Učiteljski pravnik

— § Računanje vojnih let, priznanih po čl. 282. fin. zak. za 1922/23, oziroma po toč. 6. odst. 1. § 270. ur. zakona.

Spričo različnega tolmačenja vojnih let po omenjenih predpisih je izdal državni svet na svoji obli seji 15. nov. 1933., br. 32.776/33 »Rešitev v razumevanju tč. 6. odst. 1. § 270. ur. zak., ki se glasi: V tč. 6. odst. 1. § 270. ur. zakona obsežena pravica o priznanju let, prebitih v vojski Srbije in Črne gore v vojaški dolžnosti v vojnah od 1912. do 1920. leta, se mora izračunavati na ta način, da se najprej izračuna čas, prebit efektivno v vojni, in potem tej vsoti doda po eno celo koledarsko leto za vsako leto, v katerem je dotičnik bil v vojni, od tako izračunanega časa pa se odbija kaderni rok, če ta rok ni bil odslužen popreje. (»Služb. nov.« od 2. II. 1934. — XVI. št. 20—VI.)

— § Vračunanje dnevničarskih služb za pokojnino. Državni svet je na svoji splošni seji od 23. in 25. sept. 1933. pod št. 27.400 načelno odločil, da se čas iz 3. točke 1. odst. § 270. uradn. zakona oz. čas iz 3. točke § 258. zak. o drž. prom. osebju, t. j. dnevničarska služba mora vračunati tudi za odmero pokojnine od položajne doklade. Zaradi nejasnih predpisov navedenih zakonov se mnogim uslužbencem, ki so bili upokojeni po uveljavljenju teh zakonov, dnevničarska leta, t. j. vsa služba pred definitivno nastavitvijo, za odmero pokojnine od položajne doklade niso računala, posameznim se celo ta leta niso priznala niti za temeljno pokojnino. Kdor se je po pritožbi na državni svet, je naknadno prejel popravljivi dekret o odmeri pokojnine.

— § Pokojninska podlaga pri upokojitvi po 1. odst. § 268 u. z. Pri izvajanju 1. odst. § 268. uradn. zakona se je pojavilo vprašanje, na podlagi katerih prejemkov se po tem predpisu določi uslužbenec pokojnina. Namreč: da-li je treba vzeti kot podlago za odmero službene prejemke položaja, s katerega je bil uslužbenec prej upokojen, ali pa prejemke položaja, s katerega je bil po sedanjem uradničnem zakonu upokojen.

V tem spornem vprašanju je državni svet izdal svojo razsodbo št. 1620 od 17. jan. 1933., iz katere objavljamo zanimivo utemeljevanje stališča državnega sveta:

»Po 1. odst. § 268. u. z. oseba, ki se je vrnila v državno službo, pa je bila upokojena za časa veljavnosti prejšnjega zakona, ko za uslužbenca njegove stroške še ni bila določena službena doklada, a se upokoji pred potekom triletnega roka od dne povratka v službo, ne more dobiti pokojninskih prejemkov po tistem zakonu, ki je veljal, ko je bila ta oseba

upokojena. Po 2. odst. istega zakonskega predpisa se v tem primeru, kadar se mora uslužbenec določiti pokojnina po prejšnjih predpisih, računa v službeno dobo čas, katerega je prebil po povratku v službo, pokojninska podlaga pa bodo prejemki po prejšnjem zakonu, ki ustrezajo zakonu in položaju, s katerega je bil uslužbenec upokojen. To pomeni, da se morajo takemu uslužbencu določiti pokojninski prejemki po prejšnjem zakonu in položaju, ne pa po položaju, na katerega je bil na novo postavljen, kakor se navaja v tožbi.

Ker je pa tožilec, ki se je vrnil v službo, bil prej upokojen ob času, ko je veljal zakon, ki za uslužbenca njegove stroške ni določal službene doklade, a je bil upokojen pred potekom treh let od dne povratka v službo, zato so mu tudi pokojninski prejemki skladno s 1. in 2. odst. § 268. u. z. pravilno določeni po položaju, iz katerega je bil prej upokojen.

Zato je tožitelj za zahtevo, naj se mu pokojnina odmeri po položaju, na katerega je bil reaktiviran, treba odbiti, ker ta njegov zahtevek v zakonu ni utemeljen.

— § Vprašanje K. R. v Sv. U. »Ali dobijo tudi oni otroci državnih nastavljenec nadaljnje železniške legitimacije, kateri so že 18 let stari, a še niso pri kruhu in za katere se ne dobivajo več rodbinske doklade?»

Odgovor: Železniške legitimacije dobijo po čl. 3. pravilnika o brezplačni in znižani vožnji le oni otroci, za katere prejema uslužbenec drag. doklado. Glej XXV. poglavje »Roč. kat.« pod B na strani 154!

Mladinska matica

POSKUSNA ŠTEVILKA MLADINSKEGA ČASOPISA

Kot se je sklenilo že na banovinski skupščini, podrobneje pa na anketi za mladinski časopis, izide poskusna številka okrog 20. februarja kot priloga 5. številki Našega roda. List izide v isti nakladi kot Naš rod proti doplačilu 50 par. Naši cenjeni poverjeniki, kakor tudi vsi drugi tovariši in tovarišice so naprošeni, da poberejo poleg običajne naročnine še 50 par za poskusno številko. Kjer bi naročniki ne mogli ali ne hoteli doplačati, naj se poskusne številke mladinskega časopisa poskušajo prodati drugim, da ne bo M. M. preveč oškodovana.

— mm »Rudi« v hrvaščini. Kot smo izvedeli, se prevaja Seliškarjev »Rudi« in izide v kratkem v hrvaščini. To bi bil 3. prevod iz publikacij Mladinske matice.

— mm Mladinska matica se udeleži z »Našim rodom« velike razstave slovenskih listov in revij v Torunu na Poljskem.

— mm Tretja številka Našega roda je popolnoma pošla. Zato jo zadnjim naročnikom ne moremo več poslati. Da se to ne ponovi tudi pri prihodnjih številkah, so naprošeni naši cenjeni poverjeniki, da ne odlašajo z vplačevanjem naročnine.

— mm Šole, ki bi naročile več izvodov Ri-bičičeve knjige »Mihec in Jakec«, naj to javijo na naslov Mladinske matice, Ljubljana, Franciškanska ulica 6/I., da bomo vedeli, ali se nam izplača ponatis ali ne. Druga izdaja bi bila mnogo ceneja od prve.

— mm S 7. seje Mladinske matice. Glede poskusne številke mladinskega časopisa se je sklenilo: Mladinski časopis izide kot priloga Našemu rodu okoli 20. februarja proti doplačilu 50 par. Format lista naj bo tak, da se pregiban lahko priloži Našemu rodu. List izide v isti nakladi kot Naš rod, le kjer bi ga naročnik ne mogel, ali ne hotel kupiti, naj bi se razprodal nenaročnikom. Časopis uredi odbor za poskusno številko čisto samostojno, isti izvrši tudi vse delo v tiskarni, tako razvrstitev gradiva, lomljenja itd. Honorarji in ključje grede na račun Mladinske matice. Ključje naj ima list toliko, kolikor so v načrtu za redne številke, če prodre ideja za mladinski časopis. Glede kooptacije tov. Roša v odbor za Mladinski časopis nima M. M. nič proti temu, le, da se ne prekoračijo stroški, ki so določeni za seje omenjenega odbora. Tudi proti kooptaciji tov. Roša v odbor M. M. ni nihče, pa se prepušča končna odločitev v tem pogledu banovinski skupščini. Končno poročilo tov. predsednik, da je sklenil banovinski šolski odbor odkupiti za 5000 Din knjig M. M. za obmejne mladinske knjižnice.

Naša gospodarska organizacija

— Učiteljskemu domu v Mariboru je darovala tovarišica Šetina Helena iz Apač delni-ko PAB z vsemi kuponi. Tov. A. H. pa je daroval 3 srečke srbskega Rdečega križa, 3 srečke tobačnega monopola in eno obveznico vojne škode. — Vrednostni papirji donosajo UD v obliki obresti upoštevanja vredne dohodke, ker vse vnovči. Posamezniki pa čisto pozabijo na vnovčenje kuponov. Naj bi našla gori imenovana med nami mnogo posnemačev v korist naših domov!

Šolski radio

— r XVIII. teden, V torek dne 13. februarja bo pripovedovala ga. Minka Kusova pravljice in šale za smeh in dobro voljo. V petek dne 16. februarja bo predavala ga. Andreja Grumova »Kako naj otrok pomaga materi.« Razpored: 1. Mati — središče družine in doma. 2. Zakaj naj bo otrok materi v pomoč. 3. Kako naj ji pomaga: a) z izpolnjevanjem

V banovini je 272.938 šoloobvezne dece, 258.948 jih redno obiskuje šolo. To deco poučuje 4452 osnovnošolskih učiteljev.

V vsej banovini je tudi 36 otroških vrtcev (10 državnih, 26 privatnih). Na področju banovine je osem učiteljskih šol (od teh je ena privatna). Obiskuje jih 1298 kandidatov (436 moških, 862 ženskih). Banovina posveča vzgoji učiteljskega naraščaja veliko pažnjo. Zlasti stremi za tem, da bi bil vsak učitelj tudi dober sokolski delavec. Iz tega razloga je postavila v Zagrebu moderno telovadnico v vrednosti nad milijon dinarjev. Banovina bo zgradila postopno take moderne telovadnice v vseh krajih, koder imajo učiteljske, da usposobi učiteljske kandidate za praktične in usposobljene voditelje vzvišene sokolske ideje.

Ing. Hanč je pravkar izdal knjigo »Mittel-europa«, ki je posvečena vprašanju narodnih manjšin. Po službenih statistikah navaja, da je Romunov na Madžarskem 230.000, prav toliko v Jugoslaviji in 12.000 v CSR. Madžarov v Romuniji 1.300.000, v CSR 650.000, v Jugoslaviji 460.000, v Avstriji 65.000, Nemcev v CSR 3.100.000, v Poljski 960.000, v Romuniji 700.000, na Ogrskem 550.000, v Jugoslaviji 505.000, v Italiji 250.000. Čehoslovakov na Madžarskem 141.000, v Jugoslaviji 115.000, v Avstriji 81.000, v Romuniji 50.000, v Poljski 32.000. Poljakov v Nemčiji 900.000, na Letlandskem, v Litavski in Romuniji 150.000, v CSR pa 83.000.

Ing. Hanč navaja o nas Jugoslovanih naslednje podatke: Naše narodne manjšine štejejo v Italiji 400.000 (po naših podatkih 600.000), v Avstriji 86.000 (po naših zapisnikih 160.000), na Madžarskem 60.000, v Romuniji

svojih dnevnih dolžnosti; b) z vzdrževanjem reda pri svojih stvarih; c) z različnimi malimi deli, ki jih opravlja mesto nje.

—r Kmetijska radio predavanja. V nedeljo dne 11. februarja ob 7. uri 45 minut: Izboljšanje zemljišč; g. ing. Pirc Alfonz. Ob 16. uri: O gnojilih in gnojenju II.; g. ing. Turk Jakob.

Stanovska organizacija JUJ

Iz društev:

= JUJ — SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA bo zborovalo dne 17. februarja v prostorih drž. narodne šole v Murski Soboti. Začetek točno ob 9. uri. Na dnevnem redu je poleg čitanja zapisnika o zad. zborovanju, predsednikovega poročila o zborovanju prednikov 14. jan. 1934., dopisov, društvenih zadev in slučajnosti, tudi referat in razgovor o učnem načrtu za osnovne šole. Pred zborovanjem poda tov. Štibel z nastopom v svojem razredu sliko učne koncentracije na višji stopnji.

ODBOR.

= JUJ — SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU bo zborovalo v soboto dne 17. februarja 1934. ob 10. uri v šolskem poslopiju v Kamniku.

Dnevni red:

1. Razgovor o učnih načrtih za nižjo narodno šolo vodi tov. Mayer.
2. Poročilo in organizacijski dopisi.
3. Slučajnosti.

Vsi razredniki nižje narodne šole naj prineso sestavljene učne načrte s seboj.

ODBOR.

= JUJ — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRAD bo zborovalo v soboto 17. februarja ob 9. uri v narodni šoli v Slovenjgradu.

Udeležba obvezna!

ODBOR.

= JUJ SRESKO DRUŠTVO V LITIJ bo zborovalo v soboto 17. t. m. ob 9. uri pri Mikliču v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Državljanska vzgoja temelj učiteljevega šolskega in javnega udejstvovanja. Referira sreski šolski nadzornik tov. Bezjak Ivan. 3. Poročila odborov (situacijsko poročilo, o zborovanju predsednikov, o US, zaščitni fond itd.) 4. Slučajnosti.

Popoldne se bo vršila važna odborova seja. Čas in prostor se bo določil na zborovanju. Udeležba vseh — častna dolžnost!

Odbor.

= JUJ — SRESKO DRUŠTVO V SOŠTANJU zboruje v soboto, dne 17. februarja 1934. točno ob 10. uri v Soštanju. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje ge. dr. Pirkmajerjeve o Lavtarjevi metodi. — Pridite vsi!

Odbor.

= JUJ SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v sredo dne 21. februarja v Poljčanah ob 10. uri dopoldne. Zbirališče v šoli v Peklu. — Izdelane podrobne učne načrte za osnovne šole je prinesiti seboj. Zaostankarji se ponovno pozivajo, da poravnajo svojo članarino.

= JUJ SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto 17. februarja na deški osnovni šoli v Novem mestu ob 9. uri dopoldne.

Odbor.

Poročila:

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ DRAVOGRAD je zborovalo dne 9. decembra 1933. v šoli v Prevaljah.

Na zborovanju je referiral tov. Grafenauer Ludvik o enorazrednicah. Po obširni debati so bili sprejeti sledeči sklepi:

Letno enkrat naj se vrši uradno sklicana konferenca enorazredničarjev v srezi, kjer naj bi se razčistili pojmi: a) administracija enorazrednic, b) nadaljnja izobrazba učitelja (ker si učitelj na enorazrednici ne more nabaviti knjig), c) predizobrazba za pouk na oddelkih in praktična izobrazba.

V našem srezi sta dve enorazrednici nezasedeni. Sekcija naj posreduje, da bodo zlasti v obmejnih krajih šole vedno zasedene.

Enorazrednice so v alpskih krajih temelj ljudski naobrazbi in edini prosvetni in vzgojni faktor v zapuščenih krajih. Vsled tega so enorazredničarji potrebni moralne in gnotne podpore v obliki krajevne doklade.

Učni načrti naj bodo tako prirojeni, da bo učitelj v težavi izbiri snovi dosegel čim lažje zaželene uspehe in se bo lažje svobodno udeleževal v svojem poklicu.

Naše pedagoško glasilo »Popotnik« naj se bolj ozira na razmere na nižje organiziranih šolah na deželi, zlasti na enorazrednicah.

Predsednik društva je v svojem situacijskem poročilu podal izčrpano poročilo o predsedniškem zboru v Celju z dne 24. septembra 1933. ter o ukrepih, ki jih je sekcijski JUJ storila v prid učiteljstvu.

Na podlagi ponovnega poročila tov. Doberska o glavni skupščini in na podlagi podanih, natančno preciziranih pojasnil na okrožnico sekcije z dne 14. 10. 1933., štev. 694/33-34 se je sklenilo soglasno:

Zbor je vzel poročilo delegata tov. Doberska na znanje, odobrava njegovo stališče, ki ga je zavzel tudi napram okrožnici sekcije štev. 694/33-34. Zbor se je uveril, da je zastopal delegat društvo v skladu s stanovskimi interesi in po svojih močeh. Poročal je stvarno in nepristransko. Izreka se mu popolno zaupanje, kakor tudi celotnemu odboru društva ter se zavrača okrožnica sekcije, zlasti še v točki ad 4. al. b) stran 3. okrožnice. Ponovno je bilo ugotovljeno, da je bila možnost za preložitve izletniškega vlaka dana in da je tajnik sekcije v resnici izgovoril nekvalificirane besede na račun opozicije.

(Pripomba sekcije: Vztrajamo pri trditvah v okrožnici štev. 694 od 14. oktobra 1933, s katero zavračamo gornje obdolžitve.)

Predlogi, ki so bili objavljeni v »Narodni prosveti«, niso bili pravilno izglasovani na glavni skupščini zato, ker je veliko število delegatov bilo zaposlenih v odsekih do pozne večerne ure, skupščina pa je bila po dnevnem redu odprta ob 16. uri. S tem je bilo onemogočeno tem delegatom zastopati svoja društva pri razpravi o teh predlogih. Sekcija naj stavi pri udrženju predlog, da se glavna skupščina ne prične poprej, preden odseki niso končali svojega dela.

Ob zaključku zborovanja so bili sprejeti sledeči predlogi:

Po čl. 51. zak. o nar. šolah je točno določeno število otrok za vsak razred. Radi pomanjkanja prostorov in vsled tega, ker slabo vpliva na zdravje otrok, zlasti v zimskem času prenapolnjenost razredov, naj se v polni meri uveljavlja ta člen tudi nadalje.

Vsled rastočih nalog, ki jih ima vršiti učiteljstvo, se predlaga, naj se ukine čl. 258 odstavka 2 zak. o čin. iz l. 1931. tako, da morejo napredovati tudi učitelji v 5. grupo po odredbi § 49. odstavka 1. tega zakona.

Od učiteljstva kot edinega uradništva se zahteva, da tudi izven svojega službenega dela opravlja razne kulturne, prosvetne in gospodarske posle med narodom. Za tako delo učiteljstvo ni nagrajeno, čeprav so s tem delom zvezani tudi stroški, ki jih zlasti ono učiteljstvo ne zmore, ki ima deco. Iz tega razloga naj se skrbi za primerno nagrado za take posle.

Upravitelji, ki imajo opravljati šole z 10 razredi in več, naj bodo pouka oproščeni, zlasti še, ako imajo obilico izvenšolskega dela med narodom, kar lahko ugotovi šolska oblast.

Konstatiramo, da je postal radi zadnjih dogodkov v centrali položaj v organizaciji tako nevzdržen, da bo nemogoče vzdržati organizacijo na poti k napredku. Učiteljstvo, zlasti na podeželju, je že sedaj nosilo vso težo nezdravih prilik in trpelo gnotno in moralno radi njih. Ni pa voljno še dalje prenašati to breme, radi česar se sklene nezaupnica tako glavni upravi kakor izvršnemu odboru.

R. Gallob, l. r. pred. R. Šimon, l. r., zapis.

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Pelikan

akvarelne barve

v okroglih komadih za šolsko uporabo. Hitro se topijo pod mokrim čopičem. — Barve so čiste in svetle ter dajejo svežo in živahno sliko. Nespremenljivo se niti potem ko se posuše.

GÜNTHER WAGNER k. d., Zagreb, pošt. pred. 94

+ JUJ SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA. Ob udeležbi 56 članov je bilo v soboto, dne 20. jan. 1934 drugo letošnje zborovanje. Tov. predsednik Miloš Tajnik, je pozdravil predavatelja g. prof. Finka.

V situacijskem poročilu se je dotaknil likvidacije spora JUJ ter omenil, da se bo dne 4. marca t. l. vršila ponovna skupščina. Poročal je o zadnjem zboru predsednikov učit. društva dravske banovine. Živahna debata se je razvila pri vprašanju brezposelnih abiturientov, pri čemer se je ugotovilo, da je kljub 264 praznim razredom dravske banovine še 757 brezposelnih.

Naš rod bo v februarjski številki imel za prilogo »Mladinski časopis«, kot poizkusno številko, ki bo pokazala, v koliko bi se stvar obnesla pri naših učencih. Med drugim se je zelo poudarjalo, da se naj učiteljstvo tesneje oklepa »Samopomoči«.

Sledilo je zanimivo, z duhovitim humorjem povezano predavanje prof. Finka o Lavtarjevi računici in njegovi metodi. — Predavatelj je prejel za svoja stvarna izvajanja zaslužno priznanje.

Sprejeta je bila resolucija o šol. proračunih; ki pravi naj se ti sprejmejo v celoti ter resolucija o pošiljanju občinskih doklad krajevnim šolskim odborom in to direktnim potom in ne več preko občinskih uprav.

Prihodnje zborovanje bo 21. februarja t. l. ob 10. uri v Poljčanah. Dnevni red: Izdelava podrobnih učnih načrtov za posamezne kategorije šol.

Miloš Tajnik, pred. Joža Stopar, tajnik.

+ JUJ — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v ponedeljek 15. januarja ob navzočnosti 155 članov, t. j. 80%.

Zborovanje je posetil ban. šol. nadz. tov. Rape, ki je nadzoroval celjske šole. Tovariši so ga priščno pozdravili.

Članstvo je odobrilo sklepe, sprejete na seji predsednikov.

Na izredni skupščini bodo društvo zastopali stari delegati.

Ponovno se je razpravljalo o predlogih za izpremembo pravil SSM. Članstvo, ki mu je zaradi velike daljave onemogočena udeležba na obč. zboru, naj zastopa poverjenik, obč. zbori pa naj se nienjaje vrše v večjih mestnih banovinah.

G. prof. Fink je predaval o Lavtarjevi metodi in njegovih računih. Iznesel je historijat Lavtarjevega dela, njegove metode, ki ji izrekajo priznanje današnji moderni pedagogi, prikazal prednosti te metode, označil praktično in nazorno vrednost njegovega računal in ocenil njegovo metodiko. Tako je članstvu predstavil moža, ki ga ceni svet in na čigar delo smo lahko ponosni.

Tov. Gosak je v temeljitem referatu razpravljal o delu na vasi; kot dober poznavalec iste je na podlagi dolgoletnih izkušenj in opazovanj označil današnji položaj.

Gosak, preds. Pogačnik, tajnik.

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ je zborovalo 9. dec. v Turnišču. Zaradi slabega vremena so bili navzoči samo 24 člani.

V zvezi s prečitanimi dopisi so bili stavljeni sledeči predlogi:

1. Tov. Drekonja predlaga, da naj se zbira za brezposelne učit. abituriente med učiteljstvom na posameznih šolah. Upravitelji šol naj poberejo prispevke in jih odvedejo

direktno odboru oz. društvu brezposelnih abit. v Maribor.

2. V zadevi zaposlitve učit. abit. naj se deluje na to, da se namesti čim več abiturientov za občinske tajnike.

3. Društvo naj prispeva za obrambni sklad in pravnega konzulenta 5 Din letno za vsakega člana iz blagajne brez zvišanja članarine.

4. Društvo votira za spomenik tov. Čubrloviču 50 Din iz blagajne

5. Ideja za nov mladinski časopis je zelo lepa, samo, da ne bi bil s tem oškodovan »Naš rod«.

Tov. Peternel je imel II. del predavanja o Prekmurju, ki je obsegal dobo preseljevanja narodov skozi Prekmurje. Predavanje je bilo zelo zanimivo in navdušeno pozdravljeno.

Tov. Pečnik je prečital dopis o ustanavljanju gosp. nad. šol. Društvo bo okrožnico razmnožilo in poslalo vsem šolskim upraviteljem.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo 3. marca v Dolgi vasi ob 10. uri dopoldne.

L. Peternel, preds. St. Škočir, tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Ivan Bučar: Čez steno, Mohorjeve knjižnice 63. zvezek. Broširana 216 strani obsežna knjiga stane 28 Din, v platno vezana 40 Din. Člani Mohorjeve družbe je dobe 25% ceneje pri D. sv. M. v Celju.

—k Nova dramatizacija »Desetega brata«. Za devetdeseto obletnico Jurčičevega rojstva je izdala založba »Naš oder«, Ljubljana, Gajeva ulica 8 novo dramatizacijo našega najbolj popularnega romana »Deseti brat«, katero je priredil Ferdo Delak. Odlike nove dramatizacije so: navezanost vsega dejanja na osrednjo osebo. Dejanje ni raztegnjeno, vse bistveno je poudarjeno, kompozicija je logična, nič ni prisiljenega ter je prav za prav iz romantičnega dela postalo realistično in se razvija s filmsko hitrostjo. Odlike te predelave bodo kaj kmalu spoznali naši odri, ki pogrešajo dobrih domačih ljudskih iger. Našim odrom bo ustrezno pa tudi v tem, ker bo dobil vsak oder, ki bo hotel delo vprizoriti, za 300 Din 15 knjig in potrdilo, da je oproščen plačevanja avtorskih taintijem.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din.

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

DVE SPALNICI,

kavkaški oreh, vezani (šperani), proda Vurnik Ignacij, mizarstvo, Vižmarje 36, pred tovarno Hribernik.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

Za dame

elegantne damske plašče in kostume, od cenejšega do finega, izgotavljamo po meri

Za gospode

vsakovrstne obleke in površne suknje po meri, že od nizkih cen navzgor

Za dame in gospode

vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pumparice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smučarska oblačila

Za deco

plaščki

K. PUČNIK

Šelenburgova ulica štev. 1 nasproti kavarni »Zvezda«

Za cenjeno učiteljstvo znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanja!